

*Лапко Олександр Віталійович,
заступник начальника Департаменту захисту
економіки Національної поліції України*

**ФОРМИ ВЗАЄМОДІЇ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ТА СЛІДЧИХ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ВИЯВЛЕННЯ,
ДОКУМЕНТУВАННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВООПОРУШЕНЬ**

Законодавчо визначеними підставами взаємодії оперативних підрозділів і слідчих при проведенні НСРД, є:

а) спільність мети і завдань оперативних працівників і слідчого - лише об'єднуючи свої зусилля, органи досудового розслідування та оперативних підрозділів зможуть ефективно їх вирішити;

б) однакова юридична сила процесуальних актів оперативних підрозділів і слідчого - протоколи процесуальних дій, складених співробітниками оперативних підрозділів, мають таке ж доказове значення як і протоколи, складені слідчим;

в) необхідність використання можливостей оперативного підрозділу і слідчого - слідчий вправі провадити слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії (ст. 40 КПК України), оперативний підрозділ може здійснювати негласні слідчі (розшукові) дії в кримінальному провадженні виключно за письмовим дорученням слідчого, прокурора (ст. 41 КПК України).

Форми взаємодії оперативних підрозділів та слідчих Національної поліції України під час проведення НСРД є: а) процесуальні та б) організаційні.

До процесуальних форм взаємодії (які регулюються КПК України) відносяться:

1) надання допомоги слідчому при провадженні негласних слідчих (розшукових) дій (ст. 40 КПК України);

2) доручення і вказівки слідчого щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій (ст. 40, 246 КПК України);

На практиці іноді виникає необгрунтоване звуження кола питань, що стосуються доручення слідчих, а також шаблонність у підході до цієї роботи. Ця ситуація вимагає докорінної зміни.

3) фіксація та передача слідчому (прокурору) результатів проведення негласних слідчих (розшукових) дій (ст. 252 КПК України).

До організаційних (непроцесуальних) форм взаємодії (тих, які передбачені відомчими нормативними актами), відносяться:

узгоджена діяльність у складі СОГ;

погоджене планування спільних негласних слідчих (розшукових) дій;

обмін оперативно-значимою інформацією (зокрема, з використанням можливостей криміналістичних та оперативних обліків);

спільне використання криміналістичних та оперативно-технічних засобів

тощо;

консультації;

координація проведення негласних слідчих (розшукових) дій;

спільний аналіз причин і умов, що сприяють вчиненню злочину, та обговорення запобіжних заходів.

Існує думка, що, поряд із взаємодією в роботі з розслідування злочинів, слідчі апарати та оперативні підрозділи повинні взаємодіяти, беручи активну

участь в інших заходах щодо зміцнення правопорядку в містах та інших населених пунктах, профілактики злочинів та інших правопорушень.

На місцях поширена практика залучення працівників слідчих підрозділів та оперативників до виконання не властивих цим підрозділам функцій, що зумовлено, насамперед, недостатньою кількістю сил і засобів у підрозділах.

Однак така взаємодія в жодному разі не повинна завадити виконанню слідчими та оперативними працівниками своїх безпосередніх обов'язків.

Тому керівники місцевих підрозділів повинні намагатися щонайменше залучати працівників зазначених підрозділів до виконання невластивих їм функцій.